1982 JUN 07
KÖNYVTÁR

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

6 OLDAL (értéktöbblet adóval) 4 SEKEL TEL-AVIV, 1981 SZEPTEMBER 3., Csütörtök 10,078 sz.

A Felsőbiróság holnap tárgyalja az archeológusok fellebbezését Hammer tiltó utasitása ellen

Likud-személyiségek élesen bírálják Goren főrabbit

A Felsőbiróság hármastanácsa holnap kezdi tárgyalni a régészek fellebbezését Hammer közoktatásügyi miniszter tiltó végzése ellen a Dávid városában folyó ásatások ügyében. A fellebbezést a jeruzsálemi Héber Egyetem régészei, az Erec Jiszráeli Régészeti Kutató Társulat és dr. Jigál Silo régész, az ásatások vezetője nyujtották be.

Az archeológusok jogi képviselője, dr. Michael Chesin ügyvéd hangoztatja, hogy a közoktatásügyi miniszter utasítása törvénytelen, mert nem tette lehetővé a régészeknek, hogy ismertessék álláspontjukat, mielőtt kiadta volna az utasítást.

A miniszter nem tett eleget megfelelő módon miniszteri kötelezettségének a régészeti tanácscsal való megbeszélés tárgyában sem, mert sietve hivta össze a tanácsot, s nem értesitette annak tagjait egy héttel előre, ahogyan a törvény előirja.

Dr. Chesin rámutat arra is, lehetséges, hogy Hammer miniszter, aki vallásos ember, befolyásolták Goren országos főrabbi fenyegetései, ami elvetendő szempont.

Az ásatási területen tegnap nem folyt semmiféle munka sem.

Mordecháj Cipori távközlésügyi miniszter tegnap élesen bírálta Slomo Goren áskenáz főrabbit: „Mint hagyományhű zsidó, szégyelem magam az utóbbi hetek eseményei miatt" — mondta.

Roni Milo, a Chérut Kneszet-frakciójának elnöke úgy nyilatkozott, hogy „olyan főrabbi, aki ki akar közösíteni egy minisztert, az a jelek szerint elszakadt a népből. Helyes volna, ha Goren főrabbi mérlegelné, hogy nem volna-e helyénvaló, ha átengedné helyét olyan rabbinak, aki a nép érzelmeit juttatja kifejezésre".

Dov Silánszki miniszterhelyettes tegnap tiltakozással fordult a belügy- és rendőrségügyi miniszterhez a rendőrség magatartásával kapcsolatban a Moria-hegyi alagútban történt verekedés során.

Silánszki azt hangoztatja, hogy Méir Jehuda Getz rabbi védtelenül állt a zavargó arab csoporttal szemben; a rendőrség késve érkezett a helyszínre, és végül nem a zavargó arabokat állította elő, hanem öt zsidót.

Dr. Burg vallásügyi miniszter belső bizottságot nevezett ki a Moria-hegy alatti alagút ügyének kivizsgálására.

A rendőrség déli körzetének parancsnoka különbizottságot ne vezett ki annak kivizsgálására, hogy hogyan viselkedett a rendőrség kedden a vallásos tüntetőkkel szemben. A vizsgálat célja többek között megállapítani, hogy a rendőrség nem alkalmazott-e a szükségesnél nagyobb erőt.

Az utóbbi hetekben a hatóságok többször figyelmeztették a szélsőséges vallásosokat, hogy erőszakkal fogják szétoszlatni az engedély nélkül tüntető csoportokat. A vallásos tüntetők kedden kőzáport zúdítottak a rendőrökre, köpdösték és „nácik"-nak nevezték őket.

Az Águdát Jiszráel ma tárgyalást tart a Dávid városával kapcsolatos eseményekről, a távközlési eszközök és a szélsőséges vallásosok kapcsolatairól, valamint a rendőrség magatartásáról.

A Felsőfoku Oktatási Tanács néhány tagja azzal a kéréssel fordult a közoktatásügyi miniszterhez, hogy sürgősen hívja össze a tanácsot a jeruzsálemi ásatások ügyében.

Joszéf Singer professzor, a Tanács egyik tagja közölte a rádió tudósítójával, hogy ő, valamint a Tanács néhány más tagja táviratot intézett a közoktatásügyi miniszterhez, melyben megdöbbenésének adott kifejezést a miniszter tiltó rendelkezése felett.

Hammer egy héttel ezelőtt fel kérte a Tanács tagjait, hogy a helyzet lecsillapítása érdekében, mondjanak le a Tanács összehívásáról, ők azonban most felújitják a kérelmet.

(Előző tudósításunk a 2. oldalon)

„AZ ISZLÁM EGYIK LEGÉRZÉKENYEBB PONTJA"

Szaid a-Din el-Alami jeruzsálemi mufti tegnap felszólította az „arabokat és muzulmánokat", hogy gyakoroljanak nyomást az izráeli szélsőségesekre, akik „megingatják az El Aksza mecset alapjait".

A mufti a tegnap megtartott sajtófogadáson felelőtlenséggel vádolta az izráeli szélsőségeseket, akik „feszültséget keltenek az iszlám egyik legérzékenyebb pontján".

Angolában elesett két szovjet alezredes

Egy szovjet őrmester a dél-afrikaiak fogságába került

Cape Town (UPI). — Magnus Malan tábornok, dél-afrikai hadügyminiszter azt mondotta, hogy az Angola területére benyomult dél-afrikai csapatok a mult héten, a határtól mintegy 100 kilométerre fekvő Xangongo helységben lefolyt csata során megöltek két szovjet alezredest, egy őrmestert pedig foglyul ejtettek.

Nagymennyiségű fegyver és szovjet propaganda-anyag jutott a dél-afrikaiak birtokába. A dél-afrikaiak hangoztatják, hogy mindez a közvetlen szovjet beavatkozást bizonyitja.

Amerikai szóvivő tegnap kijelentette, hogy nincs ok kételkedni a dél-afrikaiak jelentéseinek igazában. Angolában jelenleg 1000 szovjet és keletnémet tanácsadó, valamint 19.000 kubai katona van.

New York (UPI). — Az Egyesült Államok megvétózta a B.T. határozatát, amely megbélyegezte Dél-Afrikát az angolai akcióért és követelte a dél-afrikai csapatok azonnali visszavonását.

Franciaország a javaslat mellett szavazott, amely azt is követelte, hogy Dél-Afrika fizessen kártérítést Angolának és küldjenek ki vizsgálóbizottságot.

Anglia tartózkodott a szavazástól.

Mahdavi-Kani az uj iráni miniszterelnök

Teherán (—) Az iráni parlament tegnap 178 szavazattal 10 ellenében, 8 tartózkodás mellett jóváhagyta Mohamed Reza Mahdavi-Kani ajatolla miniszterelnöki kinevezését.

Mahdavi-Kani, aki mostanáig belügyminiszter volt, Chomeini legszűkebb bizalmi köréhez tartozik.

Mint ismeretes, Bahinar miniszterelnök és Radzsai elnök bombamerénylet során vesztette életét. Elnök-jelöltek neveit még nem közölték.

Az elnöki tanácsnak 50 napon belül meg kell tartani az elnökválasztást.

Meggyalázták a bécsi zsidó temetőt

Begin elismeréssel nyilatkozik Eisenberg bécsi főrabbiról

Ismeretlen tettesek meggyalázták a bécsi zsidó temetőt: horogkereszteket mázoltak a sírokra a parcellában, melyben eltemették Ulrike Kohutot, az arab terrortámadás áldozatát.

Begin miniszterelnök tegnap a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott Akiba Esenberg bécsi főrabbiról, aki gyászbeszédében élesen birálta a bécsi kormányt, amely nem hozott megbélyegző határozatot a terror ellen, és részvét-táviratot sem küldött a hitközségnek.

Eisenberg főrabbi azt is hangoztatta beszédében, hogy a terrortámadás bebizonyította, hogy anticionizmus és antiszemitizmus egy és ugyanaz.

Elias Fredzs bét-lechemi polgármester elítélte a bécsi terrortámadást, hangoztatva, hogy „az arabok tiszteletben tartják minden vallás szenthelyeit".

Megbélyegezte a terrortámadást Bászám Sákáá söchemi és Rasad a-Saua gázai polgármester is.

Bécs (—) A bécsi lapok tegnap részleteket közöltek a két elfogott terrorista kihallgatásáról. Kiderült, hogy fegyvereiket a bécsi nyugati pályaudvaron vették át.

Az iráki Chasem Radzsaf elmondotta, hogy „ismeretlen személy" két lengyel gyártmányu géppisztolyt és három kézigránátot adott át neki. Társa, a jordániai Hasszán Maruan azt vallotta, hogy a pályaudvar pogygyászmegőrzőjében lévő szekrényben helyezték el számára a fegyvereket. Az utasításokat egy meghatározott szemétkosárba rejtett cédulán kapták.

Gádáfi Amerikát fenyegeti

Beirut (UPI). — Muámár Gádáfi líbiai diktátor azzal fenyegetőzik, hogy „megtámadja a Földközi-tenger körzetében lévő amerikai atombázisokat", ha az amerikaiak megtámadják országát...

Gádáfi, aki hatalomra jutásának 12. évfordulója alkalmából tartott beszédet, többek között ezeket mondotta: „Az amerikai 6. flotta a Közelkeleten atomfegyverrel rendelkezik. Ha ez a flotta megtámad bennünket akár atomfegyverrel, akár mással, ez atomkatasztrófa lesz."

Gádáfi hangoztatta, hogy figyelmeztetése mindenekelőtt a sziciliai, krétai, görögországi és törökországi amerikai bázisok ellen irányul.

„Amerika a mi ellenségünk. Amerika gyenge iszlámot akar. Azért harcol ellenünk, mert mi muzulmánok vagyunk. Háborunk szent háboru lesz."

Gádáfi háromórás beszédében célzást tett a Szovjetunióval való szövetség lehetőségére is, majd megfenyegette Numeiri szudáni elnököt, hangoztatva, hogy katonai erőket küld a sivatagba, „Csád védelmére Szudánnal szemben".

Ankarában közölték, hogy Gádáfi fenyegetése Törökországgal szemben meghökkentette azokat a köröket, amelyek támogatták az Ankara és Tripoli közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítését.

Az egyik befolyásos török lap hétfőn közölt nagy cikket „Jelentős közeledés a török—líbiai kapcsolatokban" címmel.

A két ország közötti kereskedelem méretei elérik az évi egymilliárd dollárt. Ezenkívül, legutóbb török építkezési vállalatok 4.6 milliárd dolláros szerződést kötöttek Líbiával. Líbiában mintegy százezer török munkás dolgozik.

Modai elutasitja Chásáj vádját

Jicchák Modái tárcanélküli miniszter a legélesebben visszautasítja Jehuda Chásáj (Máárách) képviselő interpellációban foglalt vádját, amely szerint energiaügyi miniszteri minőségében Modái jutalékot kapott volna az állam nevében megkötött kőolaj-ügyletek után.

Modái szerint Chásáj állítása mögött politikai okok húzódnak meg. Hangoztatja, hogy Izráel kőolaj-vásárlási ügyleteiben számos tényezőnek van része a kormányon belül és azon kívül is; három hatóság foglalkozik a jóváhagyásokkal, s így nincs is rá lehetőség, hogy valaki ilyen jellegű előnyökhöz jusson.

Simon Gilboá, az Országos Üzemanyag Hatóság vezetője is azt mondta, lehetetlen, hogy Modái jutalékot kapott volna a kőolajvásárlások után, mert a kőolajvásárlás lebonyolítása kizárólag az Üzemanyag Hatóság hatáskörébe tartozik és az ügyleteket csakis az Üzemanyag Hatóság vezetője hagyhatja jóvá. Eddig semmiféle ügyletet sem kötöttek az ő jóváhagyása nélkül, és nem került sor olyan ügyletre, amelyre Chásáj céloz.

„Az energiaügyi miniszter határozza meg a politikát, de nem hagy jóvá üzleteket és nem határoz meg beszerzési feltételeket. Minden nyersolaj-vásárlásról részletesn informálják a szakértői fórumot, melynek tagjai a kormány megbizottai, közéleti delegátusok és a magánszektor küldöttei" — hangsúlyozta Gilboá.

Dollárhamisitó bandát lepleztek le

A rendőrség nagyarányú dollárhamisító bandát leplezett le. Eddig 21 gyanusitottat tartóztattak le, köztük egy mérnököt. A bandának több tízezer hamis dollárt sikerült már forgalomba hoznia. A rendőrség 170.000 hamis dollárt talált, százdolláros bankjegyekben.

A nyomozás két hónappal ezelőtt kezdődött a legnagyobb titokban. Tegnap reggel, a rámátgáni Modiin utcában, egy bérelt lakásban megtalálták a modern bankónyomó berendezést.

Nem ismeretes, hogy milyen összegű hamis dollárt sikerült már forgalomba hoznia a bandának, annyit azonban tudnak, hogy Natanján 18.000 hamis dollárért vásároltak gyémántot.

„Szádát izráeli arab vezetőkkel akar tárgyalni"

Beirut (—) Az Al Musztaklal című libanoni hetilap szerint, az alexandriai csúcskonferencián megállapodás jött létre arról, hogy Szádát egyiptomi elnök még az év vége előtt Izráelbe jön, hogy tárgyaljon a „területek arab vezetőivel' a béketárgyalásokba való bekapcsolódásról.

A hírt más forrásokból nem erősítik meg. A PFSz bejelentette, hogy egyetlen „palesztin vezető" sem fog tárgyalni egyiptomi vagy izráeli megbízottal az autonómia-tárgyalásokhoz való csatlakozásról.

A SZAUDIAI BÉKE-JAVASLAT

A Perzsa-öböli államok külügyminiszterei magukévá tették a szaudiai javaslatot a közelkeleti probléma rendezésére.

A szaudiai Taifban megtartott háromnapos konferencián Kuweit, a Perzsa-öböli Sejkségek, Bahrein, Katar, Oman és Szaudia külügyminiszterei elhatározták, hogy a szaudiai tervet beterjesztik a Perzsa-öböli államok két hónap mulva Riadban összeülő csúcskonferenciájához.

DRÁGÁBB LETT A GYUFA ÉS A PAPIR

Tegnaptól kezdve hét százalékkal megdrágult a gyufa, és 15 százalékkal a papíráru.

Egy doboz gyufa új ára 40 ágorá. 12 dobozból álló csomag ára 4.75 sekel.

Az iskolai füzetek 14 százalékkal drágultak: 40 lapos füzet új ára 2.50 sekel.

Néhány nap mulva újra megdrágul a neszkávé.

„BÉKETÜNTETŐK" RANDALIROZÁSA

Berlin (UPI). — Kedd este „béketüntetők" randaliroztak Nyugat-Berlin központjában, és összeverekedtek a rendőrökkel.

Mintegy kétszáz bukósisakos, álarcos tüntető rohamozta meg a város főutcáján lévő üzleteket, áruházakat, bankokat, s bezuzta kirakataikat.

A randalirozás a német szakszervezet nagygyűlése után kezdődött. A nagygyűlést a második világháboru kitörésének 42. évfordulója alkalmából rendezték, s azon összesen mintegy 16 ezer ember vett részt.

Mintegy kétezer rendőrnek végül, többórás verekedés után, könnygáz bombákkal sikerült rendet teremtenie. 42 rendőr megsebesült, 17 tüntetőt vettek őrizetbe.

VALUTAÁRFOLYAMOK

	Vétel	Eladás
USA-dollár	12.47	12.84
Angol font	22.90	23.60
Német márka	5.09	5.24
Francia frank	2.05	2.19
Svájci frank	5.79	5.97

KÉT MÉHBŐL, KÉT GYERMEK

Egy 30 éves ciprusi asszony, akinek két méhe, két petefészke és két méhnyaka van, nemrégiben precedenst teremtett az orvostudomány történetében, amikor — nem egyszerre — két gyermeket szült, két méhéből.

Dr. Joannisz Mavridesz ginekológus elmondotta a Reuter hírügynökség nicosai munkatársának, hogy az orvostudomány történetében egyedülálló jelenség ez.

Az orvosok mintegy 3 évvel ezelőtt állapították meg, hogy az asszonynak két teljesen különálló nemzőszerve van, amelyek mindegyike maradéktalanul jól működik, bár az egyik valamivel fejlettebb a másiknál.

Az asszony a mult héten egy egészséges fiugyermeknek adott életet, két évvel ezelőtt pedig kislányt szült — egyszer a jobboldali, egyszer pedig a baloldali méhéből. Mindkét gyermek császármetszéssel jött a világra.

RÖVID HIREK

● Chájim Gránit dandártábornok, a katonai rendőrség parancsnoka közölte, hogy a vezetése alatt álló alakulat tagjai az elmult év folyamán rendezett különleges akciók keretében 90 millió sekel értékű fegyvert és más felszerelést szedtek össze tartalékos katonáktól, akik jogtalanul eltulajdonították ezt a felszerelést.

● Nem mindennapi szadizmusról tett tanuságot Ibráhim Birkát 27 éves arab lakos, aki összeveszett feleségével és dühében meg akarta gyilkolni másfél hónapos kislányát. Birkát csavarhúzóval ütött a csecsemő fejére, megsértette annak agyhártyáját és agyvérzést idézett elő. A kisgyermeket azonnal a kórházba szállították, ahol bonyolult műtét segitségével sikerült megmenteni életét.

APRÓHIRDETÉSEK

● VENNÉK OROSZ zongorát bármilyen állapotban, bárhol, készpénzért. 03-313694, 03-298373

● AMOSZ MINDENT VESZ!! Lakás felszerelést hagyatékot — antik tárgyakat — ezüsttárgyakat 03—837613, 03—823057 és este 03—586675

● CVIKA vesz fridzsidereket és más lakásbútort. 833125

Különleges ünnep előtti szabadság

a tibériási Gáné-Chámát szállóban

Jöjjön különleges, üdítő szabadságra az év legszebb idényében — még mindig a régi áron:

fél panzió a közp. épületben	495 sekel	(beleértve é.t.a.)
teljes panzió ugyanott	600 sekel	(beleértve é.t.a.)
fél panzió kerti épületekben	370 sekel	(beleértve é.t.a.)
teljes panzió ugyanott	440 sekel	(beleértve é.t.a.)

Ezenkívül:

EGY INGYENES fürdés a Chámé Tvéria Hácéirá termikus uszodájában, legalább három napot ott töltő vendégeknek.

20% engedmény azoknak, akik legalább 6 jegyet vásárolnak a Chámé Tvéria Hácéirá uszodájába.

50% engedmény a Gán Háleumi (Nemzeti Park) belépő jegyéből.

★ Az említett árak és engedmények 1981 szeptember 1-től szeptember 27-ik érvényesek.

Helyrendelés:

MÁLON GÁNÉ CHÁMÁT, TELEFON: 067/92-890, POB. 22, TIBÉRIÁS 14100

A liberálisok kormányválsággal fenyegetőznek

— HA FOLYTATJÁK A BEHÓDOLÁST A VALLÁSOSOK ZSAROLÁSÁNAK

Hammer utasítást adott az ásatások leállítására, az archeológusok a Felsőbirósághoz fordulnak

A Likud liberális frakciójának miniszterei és képviselői kormányválsággal fenyegetőznek, amennyiben nem szűnik meg a vallásosok zsarolásának való behódolás".

Jicchák Bergmann miniszter, valamint Dán Tichon és Dror Seigermann képviselők kezdeményezésére a liberális frakció ma rendkívüli megbeszélést tart ez ügyben. Ugyanakkor Tichon és Seigermann törvényjavaslat benyújtását kezdeményezi a vallásnak az államtól való elválasztására, még akkor is, ha ehhez a Máárách szavazataira lenne szükségük. A két képviselő azzal vádolja Zvulun Hammer közoktatásügyi minisztert, hogy teljesen behódolt a rabbinátus kénye-kedvének, és kijelentették, hogy Slomo Goren főrabbi őrült dolgokat követel, s a középkori mintájú Szaudia és Irán nívójára süllyeszti az országot.

Szimcha Ehrlich helyettes miniszterelnök éles szavakkal bírálta Goren főrabbi kijelentését, hogy egyházi átokkal akarja sújtani Hammert. Ehrlich többek között ezeket mondotta: — Goren rabbi ki akar közösíteni valakit, akárcsak Spinózát? Ez a sötét középkorra emlékeztet. Meg kell vizsgálni, hogy joguk van-e a rabbiknak döntéseiket rákényszeriteni a miniszterekre.

Dror Seigermann Kneszet-képviselő így nyilatkozott:

— Nem örülnék egy kormányválságnak, de nem is ijedek meg tőle. A liberális párt képviselői minden erejükkel követelik az ásatások folytatását, és azon lesznek a Kneszetben, hogy elválasszák a törvény uralmát a Háláchá uralmától.

GOREN főrabbi: Kiátkozza Hammert?

Ákivá Nof és Méir Sitrit Chérut-képviselők csatlakoztak Sulámit Áloni és Mordecháj Virsuvszki kezdeményezéséhez a Kneszet jogügyi bizottsága összehívására a Dávid Városában történő ásatások ügyében. Jáir Cában Máárách-képviselő pedig a kormány jogtanácsosához fordult, s követelte, hogy indítsanak eljárást Goren főrabbi ellen, mert egyházi átokkal akarja Hammer minisztert sújtani.

Az archeológusok tegnap a Felsőbiróságtól Order Nisi kiadását kérték a közoktatásügyi miniszter ellen, miután Hammer utasítást adott a Dávid Városában lévő ásatások ideiglenes leállítására. Az archeológusok rend kívüli bizottsága megrökönyödését fejezte ki Hammer lépése felett, s megjegyezték, első ízben fordul elő, hogy az archeológiai tanács véleményével ellentétben utasítást adnak ásatások leállítására.

Mint ismeretes, Goren főrabbi azért fenyegeti kiátkozással Hammert, mert a kormány jogtanácsosához fordult az ásatások ügyében. — Tűrhetetlen állapot, hogy világi személyiség vizsgálja felül egy vallási törvény helyességét — jelentette ki Goren főrabbi, s hozzátette, hogy a Hammer elleni szankció mindaddig fennáll, amig a miniszter nem vonja vissza a kormány jogtanácsosához intézett beadványát.

Verekedés zsidók és arabok között a Templom Hegyen

Ujra felépitették a földalatti alagút elválasztó falát

Kedden délután véres verekedés tört ki arab suhancok és jesiva növendékek között a Nyugati Fal mellől a Templom-Hegy alá vezető földalatti alagutban.

Az incidens ugy kezdődött, hogy mintegy 15 arab fiatalember behatolt a földalatti alagutba a célból, hogy ujra felhuzzák az elválasztó falat, amelyet jesiva növendékek a mult héten lerombolták. Szavaik szerint a fal lerombolása lehetővé tette a szabad átjárást a muzulmán szentheleyekre. A késő délutáni órákban a jesiva növendékek tudomására jutott, hogy arabok tartózkodnak az alagutban, s azonnal szervezkedni kezdtek. A zsidó fiatalok erőszakkal akarták eltávolitani az arabokat a helyszinről, s igy tört ki a verekedés közöttük. Rövid időn belül a rendőrség és a határrendőrség emberei érkeztek a helyszinre, ahonnan igyekeztek eltávolitani a szemben álló feleket. Az arab fiatalok szerint kövekkel és üveg cserepekkel hajigálták őket, ennek során néhányan megsebesültek és kórházi kezelésre szorultak.

Árje Ivcán tábornok országos rendőrfőparancsnok megbeszélést tartott dr. Joszéf Burg belügy és rendőrminiszterrel, s miután hosszas rábeszélés után ugy a zsidó mint az arab fiatalok eltávoztak az összetüzés szin helyéről, Ivcán utasitást adott, hogy épitsék fel ujra az elválasztó falat az alagutban. Majd hozzátette, hogy jogi tényezők fogják meghatározni, hogy az alagut kihez tartozik, de egyelőre vissza kell állitani a status quot. Időközben senkinek sem engedélyezik a belépést az alagutba.

Teddy Kollek jeruzsálemi polgármester, aki szintén odaérkezett, kijelentette, hogy az egész ügy „sok hühó semmiért" és ha az egyik fél tullépi hatáskörét (itt nyilván a vallásügyi minisztériumra gondolt), akkor természetes, hogy a másik oldal sem marad tétlen. Hozzátette még, hogy követelte a belügyminisztertől az előző helyzet visszaállitását. A főrabbinátus beavatkozásáról szólva Kollek ezeket mondotta:

— Számomra a rabbinátus nagyon tiszteletreméltó intézmény, de tilos beavatkoznia olyan ügyek be, amelyek nem tartoznak rá.

A Legfelsőbb Muzulmán Tanács mára általános sztrájkot hirdetett Kelet Jeruzsálemben és a nyugati partvidék többi városaiban, valamint tömeggyülést pén tekre az El-Ákcá mecset előtt, tiltakozásul a keddi incidensek miatt. Jehosua Kászpi ezredes, a rendőrség déli körzetének parancsnoka magához rendelte a keletjeruzsálemi muzulmánok vezetőit, valamint a Vákf képviselőit s felszólitotta őket, hogy hassanak oda a hangulat lecsillapitására.

BALLADA A CIGÁNYHOZ

ÉRZELMES CIGÁNYZENE

Szombat este, 1981 szeptember 5, 9.30 órakor

A KFÁR HÁMÁKKÁBIA „HANASZI" TEREMBEN

KFÁR HÁMÁKKÁBIA SZÁLLÓ, Rámát-Gán

Havonta tizezer ember disszidál Vietnámból

A Spiegel új számában riport jelent meg Vietnámról, ahol a nyugat-német hírmagazin munkatársa két hetet töltött.

Kiderült a tudósításból, hogy még mindig tart a vietnámiak disszidálási hulláma — havonta átlag 10 ezer ember hagyja el a „vörös paradicsommá" alakuló országot. Akiket elfognak, azok ellen bűnvádi eljárás indul, de csak 2-3 hónapig tartják börtönben őket, mert zsúfoltak a büntetésvégrehajtási intézetek.

Vietnámban nagy a nyomorúság. Ez a prostitúció arányait növeli, noha a rendszer üldözi a jelenséget, és eljárás indul a prostituáltak ellen.

Végül azonban nem börtönbe, hanem átnevelő táborba zárják őket, ahol kosárfonással töltik az időt. A Spiegel mnukatársa járt egy ilyen táborban, és nem kis meglepetéssel tapasztalta, hogy a lányok kosárfonás közben forradalmi dalokat énekelnek.

Szeptember 1-től 5 százalékkal emelték a Nemzeti Biztosító járadékait

Szeptember 1-től kezdve átlag 5 százalékkal emelkedtek a Bituách Leumi által fizetett juttatások, mint az öregségi járadék, a munkabalesetek sérültjeinek szociális téritése, a Nemzeti Biztosító által fizetett tartásdijak összege és a népjóléti segély.

A törvény szerint a Bituách Leumi köteles automatikusan emelni az általa folyósitott összegeket, ha az előző hónap folyamán a drágasági index több, mint 5 százalékkal emelkedett. Miután juliusban az index emelkedése 6.2 százalék volt, és a törvény szerinti automatikus kárpótlás csak a drágulás 80 százalékával egyenlő, nyilvánvaló, hogy a Nemzei Biztosító által fizetett járadékokat 4.9 százalékkal kell emelni.

A fentiek ellenére az öregségi járadékra jogosultak bizonyos kategóriája — főleg a gyermekesek — 5.4 százalékkal több járadékot kapnak. Az uj tarifa szeptember 1-től a következő:

Az egyedülálló 100 százalékos rokkant havi nyugdija 1787 sekel, házaspár esetében 2680 sekel. Ha a rokkant házaspárnak gyermeke van, a havi járadék összege 3036 sekelre emelkedik havonta.

Az öregségi járadék egyedülálló személy számára 1787 sekelre emelkedett az augusztusi 1703 sekelről. Az öregségi járadékra jogosult idős házaspár 2680 sekelt kap a Bituách Leumitól a mult hónapi 2554 sekel helyett.

A Bituách Leumi emelte az orvosi segélyre jogosultaknak folyósitott támogatása összegét is. Szeptember 1-től kezdve az egyedülálló jogosult 65 sekel hozzájárulást kap az eddigi 62 sekel helyett. A gyógyszer-hozzájárulás összege nem változott és továbbra is egy sekel marad.

A dolgozó nők 90 százaléka alacsony adót fizet

A dolgozó izráeli nők 90 százaléka olyan alacsony munkabért kap, amely után mindössze a minimális 25 százalékos adót kell fizetnie. Ennek oka az, hogy az izráeli dolgozó nők túlnyomó többségének közepes, de még inkább rendkívül alacsony a fizetése az adóztatás szempontjából és ha még a gyerekek miatt jóváírási pontjaik is vannak, akkor az adójuk minimális.

Ezek az elszomorító adatok derültek ki az állami jövedelmek kormánybiztosa helyettese, dr. Joszéf Gábáj leveléből, amelyet Nává Árád képviselőnőhöz intézett. Nává Árád ugyanis követelte a pénzügyminisztertől, hogy jóváírási pontok révén csökkentse a dolgozó nők adóját. Dr. Gábáj magyarázata szerint a képviselőnő követelésének teljesítése nem sokat változtatna a kiskeresetű nők anyagi helyzetén, mert ezek amúgy is kevés adót fizetnek. Igy tehát minden kedvezmény a magas jövedelmű nők jövedelmét szolgálná.

Kitűnik még a válaszból, hogy a dolgozó nőknek javasolt adóengedménynek számító, gyerekenkénti jóváírási pont 300 millió sekelbe kerülne a nemzetgazdaságnak. Dr. Gábáj hangsúlyozta, hogy az állami jövedelmek ilyen méretű visszaesése automatikusan megköveteli az állami kiadások csökkentését, amelynek elsősorban a közoktatásban és a népjóléti szolgálatban éreznék hatását. Márpedig ezt a két szolgáltatást elsősorban a sokgyermekes anyák élvezik.

SZÉKELY ISTVÁN:

Izráeli «csapatok» elfoglalják Ausztriát

Ivrit szó lépten-nyomon Bruno Kreisky birodalmában

A cikk szerzője a bécsi zsidó templom elleni merénylet előtt néhány nappal érkezett haza Ausztriából.

Harminchat évvel a második világháboru után, Ausztria ujra nem „Judenrein". Adolf Hitler — ha volna sirja — most minden bizonnyal veszetül pörögne benne.

Izráel szegény ország, de polgárainak „umberufen" jól megy a sora. Az osztrák rádió jelentette, hogy az idén 600.000 izráeli nyaral külföldön, ezek közül mintegy 300.000 Ausztriában.

Hogy ez a statisztika mennyire megbizható azt nem állott módomban ellenőrizni. Holott kis feleségemmel augusztus havában ott voltam a helyszinen. Annyi szent, hogy tucatnyi személyes ismerőssel találkoztunk. Igy feleségem kozmetikusnőjével a Semmeringen, fogorvosnőjével Bad Ischlben, s ugyancsak ott jött szembe velünk az utcán Deutsch Feri bátyánk, a haifai HOH elnöke Irénkével a karján.

Láttunk nem személyes izráeli ismerősöket is. Mint Chájim Cádokot, volt igazságügyminiszterünket a Bad Ischl-i impozáns kulturpalota nézőterén. A műsoron Lehár „Cigánybárója" — telt ház előtt. Borsos helyárak: 60 osztrák schillingtől (42 sekel) a kakasülőn — 300 schillingig (210 sekel) a nézőtér első soraiban. Mi a kakasülőn foglaltunk helyet.

Bad Ischl. Hajdani császárunk és királyunk, I. Ferenc József villája — valójában palotája — gyönyörü park szivében, a város központjában. Beléptidij (szenior polgárok igazolványával) 35 schilling. (Ez a szenior „Ausweis" egyébként 50 százalékos kedvezményre jogosit az osztrák államvasutakon). Az idegenvezető az irásztalra mutat, ahol a császár aláirta a hadüzenetet. Már mint az első világháboruét. A dolgozószoba falán hajdani osztrák-magyar monarchia nagytérképe — a birodalomnak 60 millió lakosa volt sóhajtja a fiatal idegenvezető. Maradt belőle egy jól gyümölcsező idegenforgalmi atrakció.

A császár spártai egyszerüségel berendezett hálószobája. Katonai vaságy, porcellán mosdótál. Bepillantunk a régimódi fürdőszobába. „Hach!" kiált fel jiddisül egy terjedelmes testalkatu honfitársnőnk, „máne iz sájner!"

Jiddis és ivrit beszédet egyébként lépten-nyomon hallani. Schönbrunnban, a Burgban, a Kaertnerstrassén, de főleg a „mekék" utcájában, a négy kilométer hosszu Mariahilfer strassén. Jó második helyezésü idegen nyelv itt a magyar; főleg a pesti szleng („halálklassz, állati, oltári" etc.) A Wandl hotel a Peters Platzon valóságon izráeli kolónia. Szobáinak egyötödét — 40—50 ágyat — nap mint nap hangos hazánkfiai töltik meg.

Semmering, valaha Középeurópa egyik legelegánsabb üdülőhelye visszafejlődött. A hires, hatalmas Panhans hotelt, amely a mult évtizedben arab vezetés alatt működött és lerongálódott, most a Creditanstalt konszern sokmilliós dolláros befektetéssel renoválja. Sielők tájékoztatására: a jövő karácsonyi szezonra nyitják meg ujra. Környékén egy szerény orthodox üdülő, amelyet a bécsi hitközség tart fenn. Az országban mintegy 40.000 zsidó él — 90 százalékuk a fővárosban; többségük keleteurópai államokból — a vészkorszak menekültjei, maradványai.

Bécs, Innsbruck, Salzburg, de a kis falvak is, egyetlen elegáns kereskedelmi központ, ragyogó kirakat. De egyáltalán nem olcsó. Az osztrákok müvészi tökélyre fejlesztették a turistaszolgálatot és általában tisztességes ellenértéket nyujtanak. A vasuti közlekedés pontos, a kiszolgálás különösen a vidéken udvarias, a köztisztaság figyelemreméltó. Kimondottan antiszemita incidensnek nem voltam szem vagy fültanuja, bár másodkézből hallottam róluk. Hitler Mein Kampfja 230 schillingért kapható, 100 bélyeg boritékben a Führer arcképével viszont potom 30 schilling. Az egyetlen „balagán" elutazáskor a poggyász-vizsgálatnál tapasztalható a bécsi repülőtéren. Ennek ugyan jórészt az izgága izráeli közönség az oka, amely ugy látszik sohasem fogja megszokni a sorba állás minimális fegyelmét. Az Austrian Airlines repülőgépein előzetes rendelésre felszolgálnak kóser ételt — a zürichi rabbinátus hechserjével.

Mi van még? Zeév Benczur, a Stadtkrug (azelőtt a tel-avivi Oázis) restaurant „góréja" csupasziv cionista és templomjáró zsidó maradt. A menü itt jóval meghaladja az átlagos izráeli turista költségvetését, csak „nagy menő" vezetők engedhetik meg maguknak. És van még — löhávdil — Dr. Kreisky, avagy „Kaiser Bruno", akinél ideálisabb miniszterelnököt lámpával sem lehetne találni Ausztriában. Egy zsidó, aki nem szereti a zsidókat, szalonképessé tette Jásszer Árafátot Európában és egy szocialista, aki még jóléti államot tart fenn egy olyan országban, melyben egyébként a legklasszikusabb kapitalista rendszer uralkodik.

Utazás Dávid városa körül (4)

Beszédes mult

Irta: FUCHS ÁVRÁM

Bevalljuk őszintén, nagyon szeretnénk, ha akár a régészek, — akár a rabbinátus végre megtalálná Dávid király sírját. Erre sajnos nem kerülhet sor, mert azokat a barlangokat, melyekben a régészek szerint Dávid és a dinasztiájához tartozók sírja volt, már több, mint ezer évvel ezelőtt megtalálták, kifosztották és lerombolták.

A tömegek számára Dávid király sírja évszázadok óta mégis a Cion hegyén van. Nemzedékek óta ide zarándokolnak a világ minden részéről a zsidók, hogy segitséget kérjenek a nagy zsidó királytól, amelynek családjából származik majd a Messiás.

Tegyük fel, hogy mégis megtalálják Dávid, vagy legalább is valamelyik utódjának sírját. El tudják képzelni, hogy milyen nemzeti fontosságú, világra szóló esemény lesz ez, amelyet eddig csak az ellenségeink akartak megakadályozni. Lelki szemeinkkel már látjuk, amint a főrabbik és a főrabbinátus — tegyük hozzá jogosan — szenthelynek minősíti Dávid sírját és környékét.

A napjaink ásatásai a Déli Fal lábánál kezdődő lejtőn és az annak folytatását képező hegygerincen folynak. A közéleti vihart okozó G.-terület — ahol most napirenden vannak az ultra-vallásos körök tüntetései — a Déli és a Keleti Fal sarkától délkeletre a mélységben, a Gichon-nak (Hásiloách forrás) szemközti lejtőjén van.

NEM MOST KEZDTÉK

A régészek csákánya és ásója az időszámításunk előtti 8. évszázadból származó réteg feltárásával foglalkozik. A dr. Siló régész által vezetett csoport valójában olyan helyen kutat a múlt után, ahol már 80 évvel ezelőtt ásatások folytak és azóta is folynak. — A skót MacAllistair már 60 évvel ezelőtt kiásott ezen a helyen egy erősen lejtő támfallal megerősített várfalat, amelyről úgy vélik, hogy egyik maradványa a Mecudának, Mecudát Cionnak, a Dávid által épített erődítésnek. Az angol Kathleen Kanyon, aki 20 évvel ezelőtt ásott itt, tévedett, amikor azt állította, hogy ez a fal a Chásmoneusok idejében épült.

Az igazat megvallva, már négy éve folynak az ásatások itt, anélkül, hogy az ultra-vallásos körök zavarták volna. Ha valaha lettek volna itt sírok, ők bizonyára már 4 évvel ezelőtt résen álltak volna. Igy tehát nyilvánvaló, hogy nem a halottak nyugalmának megbolygatása miatt háborognak a kedélyek, hanem olyan tényezők miatt, amelyeknek semmi köze az archeológiához.

LÉPCSŐSOROS SIKÁTOR

Az utóbbi évek során kiástak egy izráeli várfalat, amely a közép-kanaánita korban (időszámításunk előtt 1500—2000) épült. A közelében feltártak faragott kövekből épített tágas házat, amely „csak" 2700—2800 éves.

Ezen a környéken lendületesen folyik a közép-kánaánita kor és a görög korszak (300—150) közötti egymásra épített városok és várfalak kiásása.

Az értékes leletek közé tartozik az a lépcsősoros sikátor, amely az izráeli városfaltól kiindulva kapaszkodik fel a hegygerincre, s mind két oldalán házak szegélyezik. Az egyik ilyen házban rendkívül érdekes ajtófélfát találtak.

SZEKRÉNY, VAGY SIRGÖDÖR?

Ugyancsak kiásták még a vízlevezető csatornák sorát és néhány házban üregszerű nagy bemélyedéseket találtak, amelyeket szekrénynek használtak — vagy talán ablakok voltak. Ezeknek az üregeknek egy részéről gyanítják az ultra-vallásos körök, hogy sírok voltak (a lakóházakban!).

Dávid városának más helyen folyó ásatásaiban a 6000 év előtti új kőkorszakból (neolitikon) származó maradványokat is feltártak. — A szomszédságukban több, mint 3000 évvel ezelőtti sziklába vágott gödrökben cserépedényeket találtak. A régészek ezt az időpontot bronz, közép-kánaánita, vagy kálkolitikon időszaknak nevezik.

A domb keleti lejtőjén az izráeli királyok korából származó hegyi-városka maradványait ásták ki. Ugy gondolják, hogy ezeket a házakat Chizkijáhu építette 2800 évvel ezelőtt.

KÖZEL 3000 ÉVES ILLEMHELY

A Dávid városáról szóló beszámolónkban más helyen már irtunk erről a jellegzetes izráeli teraszos építkezésről. Nos, a legfelső teraszon most az izráeli királyság korából származó nagy építmény feltárásával foglalkoznak.

Két évvel ezelőtt kiástak egy épületet, amelyet a babilóniai hódítók romboltak le. Ennek az épületnek a falai egyes helyen 3 méter magasságig megmaradtak, mert a törmelék nem engedte, hogy beomoljanak. — A

(Folytatás a 4-ik oldalon)

A HÉT CIKKE:

AZ UJ TANÉV ELÖTT

Az alábbi cikket Áháron Jádlin, volt közoktatásügyi miniszter irta.

Ujra megindult a tanitás. Az oktatási év első napjaiban világosan kell látnunk, hogy nem csak az iskola neveli az izráeli diákot, hanem a társadalom, amelynek közegében él.

A szociológusok szerint, különböző tényezők alakitják a gyermek személyiségét. Az egyik az iskola. Ennek az intézménynek ismeretek nyújtása és a társadalomba való bevezetés, a gyermek szocializálása, társadalmi lénnyé való formálása a feladata.

Annál eredményesebb a folyamat, minél jobb az együttműködés az emberré, társadalmi lénnyé formáló tényezők között.

*

Lássuk a tényezőket:

1. A CSALÁD, AZ OTTHON

Az első természetes környezet, ahol a gyermek alapszükségleteiről, az élelemről és a ruházkodásról gondoskodnak. A gyermeknek tető van a feje fölött, szoros és átvitt értelemben is. Az otthon védelmet nyújt a külső világ veszélyeivel szemben, a biztonság érzetével tölti el a gyermeket. Ebben a környezetben alakul ki a gyermek első normarendszere, miközben belenő a családjába és megtanulja, hogy kölcsönhatás érvényesül a családtagok közötti viszonyában.

Bizonyos értelemben egész életre szóló megformáló erőt jelent az otthon, a családi környezet minden gyerek számára.

2.) A GYEREKEK TÁRSADALMA

A gyerek két — két és fél éves korától keresi a hozzá való társakat, akikkel játszik, majd beszélget is. Ez az első találkozása a családon kívüli társadalommal. Szintén nagy jelentősége mutatkozik a későbbiekben, hogy kikkel töltötte az idejét, miközben játszani tanult.

Később szervezett kereteket is kap ez a játék az óvodás korban. Még később ezekből a társaságokból alakulnak ki az ifjúsági mozgalmi kapcsolatok — megannyi tényező az emberré formálódás folyamatában.

3.) AZ UTCA

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermek az ideje egy részét az utcán tölti. Ott is kapcsolatai alakulnak ki — olyan kapcsolatok, amelyeknek jelentőségét hiba volna lebecsülni. Ebben a közegben már nagyon nehéz elejét venni annak, nehogy rossz hatások is érjék a gyermeket. Itt a kordifferenciák már nagyok, ez is lényeges tényező.

A fiúgyermek megismerkedik a pornográfiával, a nála idősebbek új irányok felé terelik a gondolkodását. Mondjuk ki nyíltan — itt már veszélyek is leselkednek a gyermekre. Olyan veszélyek, amelyekkel szemben nem tud mindenki védekezni.

A közös szórakozások egyes vállfajai rossz hatásúak. Ebben a közegben alakul ki a gyermek ízlése, öltözködési és viselkedési normái. Nem mindig megfelelő előjelekkel.

4.) AZ ISKOLA

A társadalom szervezett keretet biztosít a nevelés és emberré formálódás számára — ez az iskola, amelynek falai között akkor tölti gyümölcsözően az idejét a diák, ha megfelelő arányok alakulnak ki a tanulási és jellemformáló tevékenység között. Egyiknek sem szabad túlsúlyhoz jutni a másik javára.

Az iskolákban egyre újabb oktatási és nevelési módszerekkel kísérleteznek. Fontos, hogy e kísérletezések során a gyerek megkapja a megfelelő határokat és beletáplálják a kultura szeretetét, az új ismeretek iránti állandó szomjúságot.

Az iskolán belül negatív és pozitív jelenségek egyaránt mutatkoznak. A nevelés feladata annak biztosítása, hogy a pozitív tényezők mindig túlsúlyban legyenek.

5.) A KULTURÁLIS KERETEK

Az iskolán kívüli kulturális tevékenységnek is döntő hatása van a diák formálása szempontjából.

Gondoskodnunk kell arról, hogy minden diák megtalálja a maga számára legkedvezőbb kereteket, mert csak akkor bontakozhatnak ki kellő mértékben saját egyéni tulajdonságai.

Aki a muzsikához vonzódik, az ne járjon képzőművészeti szakkörbe, és akit a színházi kérdések foglalkoztatnak, azt ne erőszakoljuk a Tnách-tanulmányozó különórára .És ügyeljünk arra is, hogy gyermekeink érdeklődése ne váljon egyirányúvá. Minél szélesebb látóköre alakul ki a diáknak, annál inkább tágítható ez később, az iskolát követő években, amikor a maga lábára áll az egykori tanuló és az életben próbálja ki, mit ért, amit az iskolából magával hozott.

Végül egy chászid történettel támasztom alá a mondanivalómat. Egy jómódú zsidó felkereste a chászid rebét, akihez kérdéssel fordult: „Mit csinálják rebe, hogy a fiam Tórát tanuljon?" A rabbi nem maradt adós a felelettel: „Ha valóban azt akarod, hogy a fiad Tórát tanuljon, annak egyszerű a módja. Tanulj te is Tórát, mutass jó példát a gyereknek...

A történet tanulsága egyértelmű. Ha azt akarjuk, hogy fiaink művelt emberekké váljanak, mi is szenteljünk minél több időt az önművelésnek.

NAGY EMBEREK KIS SZERELMEI

Vannak emberek, akik nagyobb élvezetet találnak a szerelemről szóló könyvek olvasásában, mint a szerelmeskedés gyakorlásában. Bizonyíték erre az a sok ezer erotikus könyv, köztük számos klasszikus, mi csak ebben az évszázadban látott napvilágot. És ez a szerelmi áramlat egy perc re sem szünetel, mint ezt a témá ról szóló és az alábbiakban ismer tetett bestseller is bizonyitja.

— Nagy emberek kis szerelmei — ez a cime ennek a kollektiv re génynek. Kollektiv, mert férj, feleség és fiuk írták egyesült erő vel. Irwing Wallace, Sylvia és Da vid fiuk.

Több száz forrást dolgoztak fel, mégtöbb tanut hallgattak ki és ellenőrizték vallomásaikat, mert azokban kevés nyoma volt az ob jektiv igazságnak. Ami érthető is, ugyanis nem egy színésznő valósággal erősködött, hogy Kennedy elnök alkalmi ágyastársának tartsák, mig a rendesebbek, szolid és férjes asszonyok, heve sen tagadták a róluk terjesztett hireket.

Egyébként Kennedy egyik főhőse a könyvnek. Egyrészt, mert oly tragikus körülmények közt vesztette életét, másrészt, mert kortársai meg mind élnek, a család ma is az amerikai társadalmi és politikai élet központjában van és mert legendás (még ma is) szépasszony volt hites felesége.

Kora ifjuságától kezdve olthatatlanul szomjazta a szenvedélye ket. Már elnök volt, amikor Macmillen angol miniszterelnöknek megvallotta, hogy erős fejfájással küzd, ha néhány napig társta lan a fekhelye. Képzelhetjük, hogy milyen képet vágott a prüd angol, mikor meghallotta ezt az őszinte megnyilatkozást. Marilyn Monroe-hoz füződő kapcsolatairól mindenki tudott a felső tizezer körében, de a sajtó, a fecsegő amerikai sajtó, valami érthetetlen diszkrécióval viseltetett az ügy iránt és csak jóval halála után hozta nyilvánosságra a rész leteket. A világszép színésznőről azt irják, hogy kezdetben csak a karrierjét akarta előmozditani, mert Hollywood filmiparának nagyjai kezdetben még „szivélyes önfeláldozása" ellenében sem adtak neki megfelelő szerepeket. A leányka belebolondult a telhetetlen Kennedybe, aki bizonyos fenntartással fogadta a nagy szerelmet, tekintettel az állandó botrányveszélyre. Végül átjátszotta barátnőjét öccse, Róbert kezére. Ez a viszony sem volt hosszuélettü és végül Róbert, már mint elnökjelölt, kénytelen volt titkos telefonszámot kérni, hogy távoltartsa magától az immár világhirü színésznőt.

Leo Tolsztoj, aki ugy él képzeletünkben mint egy tiszteletreméltó patriarka, egy életen át vivódott az „Er und Sie" problémájával. „Az ember mindent elvisel, bántalmat, gazdasági összeomlást, betegséget, még földrengést is. Az igazi tragédia hálószobában rejtőzik" — írta. A Kreutzer Szonáta voltaképpen a nemi önmegtartóztatás hősköltoménye. De nemsokkal a könyv megjelené se után Tolsztoj felesége egy egészséges kislányt szült, bizonyi tékául annak, hogy a realitás és a teória nem mindig fedik egymást.

Evita Peron, az argentiniai diktátor felesége, majd az állam elnöke, ugyancsak a szerelemnek köszönhette karrierjét, különben másodrendü tangóénekesnő maradt volna. Ugyanis kis orfeumok pódiumán kezdte 14 éves korában tevékenységét. Mint hüséges hitves állitólag nem vetette meg a kisebb kalandokat, igy többek közt Aristoteles Onassisszal való regényes kapcsolatairól is tud a fáma, illetve a könyv szerző-családja.

Mahatma Ghandi a szemérem és a szerzetesi önmegtartóztatás pél daképe 13 éves korában nősült. Hitvese egy ugyancsak 13 éves leányzó oly heves vérmérsékletü volt, hogy az önkinzó férfiutól rövd idő alatt öt gyermeke született. Ghandiért, a világhirü politikusért — mert nem valószinü, hogy szikár termetéért imádták, valósággal nyüzsögtek a nők és gyakran váltogatták egymást ágyában. Meg akartak győződni, hogy valóban olyan szerzetesi élete t él a férfiu, mint ezt hivei terjesztik.

Mao Ce Tung 14 éves korában nősült, de tiz éven keresztül megőrizte szüzességét és nem nyult nála idősebb feleségéhez. Állitólag apja kényszeritette a korai házasságra, hogy kigyógyitsa az álmodozó természetű fiút.

A szerzők nem kimélik természetesen a bohémia ismert tagjait, az alábbiakban csak három ról szólunk, Chaplin-ról, Elwys Presleyről és Picassoról. Kezdjük a végén. Picasso a szélsőséges hangulatok embere volt és a női nemről is igy nyilatkozott: „csak kétféle nőt ismerek: istennőt és kapcarongyot". Már hires festő és gazdag ember volt, amikor Rómában megismerkedett Olga Kok lowával, egy szovjet tiszt lányával. Spanyolországban házasodtak össze egyházilag és az anyakönyvvezető előtt is. Ez a frigy hamar tönkrement, mikor barátnője Mary Tereza Walter egy szép lánykát szült neki, Mayat. A veszekedések a házastársak között napirenden voltak. Abban az időben festette azokat a nőnemü szörnyetegeket akik hónuk alatt hordták a fülüket és keblük is a legváratlanabb helyeken volt található. Harmadik felesége Francoise 7 évig élt vele, két gyermeket szült neki és végül otthagyta a müvészt aki évtizedekkel volt idősebb nála. A fiatalasszony azután Jona Salk professzornak, a gyermekbénulás elleni védőoltás felfedezőjének a felesége lett.

Chaplint mint a „nagy szeretőt" tartotta számon Hollywood. „Az ember születésétől haláláig sok alakot ölt és alakot vet le. A legszebb az első virágzását élő fiatal lány formájában" — mondogatta. Chaplin elveihez tartotta magát, négyszer nősült, mindig szépeket, fiatalokat vett el, akik 11 gyerekkel ajándékozták meg.

Első kegyence Mildred Harrys, egy 14 éves hajadon volt, akinek filmkarriert igért. Mikor a leányka állapotos lett, akkor a család fenyegetésére kénytelen volt feleségül venni. Utolsó felesége O'Neillnek, a hires irónak Oona nevü gyönyörü lánya volt, aki 35 évvel volt fiatalabb nála és 8 gyermeket szült Chaplinnek. A napokban olvastuk, hogy viszonylag hosszu özvegyi visszavonultság után, 53 éves korában ujból hallat magáról és azt beszélik, hogy férjhez megy.

Elwys Presley, a popénekesek koronázatlan és mindmáig felülmulhatatlan királya, több szivet rabolt mint bármely elődje vagy utódja. Legnagyobb szerelme Priscilla Bolier, egy amerikai katonatiszt lánya volt, aki 15 éves sem volt, mikor először megosztotta a nagy férfiával ágyát. Presley megmutatta a leányzó képét mostohaanyjának és azt mondta: Leg alább ezer nőt szerettem életemben (Salamon király II!) „de ez az egyetlen és az igazi". Egyébként a szülők kezdettől fogva tudtak lányuk viszonyáról és egy általán nem tiltakoztak. A pár 1967-ben esküdött össze, mikor a leányzó 21 éves volt. A házasság nem tartott sokáig, mert hősünk gyakran félrelépett, melyet hasonlóval bosszult meg az ifju hitves. Egyébként a szerzők azt irják, hogy „királyunk" nem király kodott különösebben, mint szerető, bátortalan ember volt és ezért barátkozott egészen fiatal lányokkal, hogy azok ne tudják más férfiakkal összehasonlitani.

Clark Gable, Hollywood igazi királya, aki 30 éven keresztül őrjitette a női nemet, mindig nála idősebb nőket szeretett. Igy első felesége, Josephin Dylon, aki a színészi játékra tanitotta, 17 évvel volt idősebb nála. Az idős hölgy szerelmese halála után kije lentette, hogy sohasem volt intim viszonya Gable-val.

A világ ugylátszik elvárja a hirességektől, hogy rendkivüliek le gyenek a szerelem terén, azért ta láltak hitelre a legképtelenebb elbeszélések Hammingwayről is, fekete háreméről, melyet Afrikában tartott magának és Mata Háriról, a hires kémnőről, aki állitólag neki adta egyik utolsó éjszakáját.

Az izlés határát surolja, amit ezek a szerzők összeirnak a két Dumas-ról, apáról és fiuról, a kiváló francia irókról. Igy az idősebb egy este később hazaérve egyik jóbarátját találta felesége mellett. Ahelyett, hogy féltékenységi jelenetet rendezett volna és lelőtte volna a csábitót mint ez egy franciától elvárható, — barátságosan unszolta a férfit; kérem, miattam ne zavartassák magukat. Reggel kézfogással bucsuzott a csábitótól mondván: nevetséges lenne, ha két ilyen jóbarát összeveszne egy ilyen hüséges asszonyon. Az idősebb Dumas egyébként barátnőit kérte meg, hogy tanitsák meg fiát a szerelem müvészetére.

A könyvnek máris nagy sikere van és mit valaha csak rejtve olvastak gyerekek szüleik előtt, férj hogy feleség ne tudja —, mint ahogy egész család irta a munkát — családi olvasmány lett a haladó világban.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA

ALLENBY: Gyorsan, gyorsan
BEN JEHUDA: Piszkos ügy
CÁFON: Lili Marleen
CINEMA 1: Tízparancsolat
CINEMA 2: A dublőz
CHÉN: (zárva)
DEKEL: Tolvaj
DRIVE IN: A fekete csikó (1); Az eltűnt sziget (2)
ESZTER: A hátsó utcán túl
GÁT: Egyszerű emberek
GORDON: Ángi Vera
HOD: Nindzea
LIMOR: Shogun
MAXIM: Ragyogás a fűben
MOGRÁBI: Superman 2
ORLI: A kék laguna
PARIS: A láncminiszter
PEER: A postás kétszer csenget
PHERISCOP: Slágerfilmek fesztiválja
SÁCHÁF: Moszkva nem hisz a könnyekben
STUDIO: A komputer, amely túl sokat tudott
TÁMÁR: Aki a kéket szereti
TCHÉLET: A szénbányász lánya
TEL AVIV: Csak a szemednek
TEL AVIV MUZEUM: Kacsák

BESZÉDES MULT

(Folytatás a 3-ik oldalról)

szomszédságában a vaskorszakból származó, az akkori fogalmak szerint modernül berendezett jellegzetes izráeli építményt ástak ki.

A ház padlóján a régészek szempontjából felbecsülhetetlen értékű leletek hevertek, a hátsó szobában pedig korabeli modern illemhelyet találtak, amely a luxus és a kényelem-szeretet, de mindenek előtt a gazdagság egyik szembeötlő jele.

A NYUGATI DOMBON IS

A Déli Fal keleti sarka közelében volt Ofelben, a Sajtkészítők völgyében és az egykori jövuszita városban is folyik a mult feltárása Találtak még a babilóniai hazatérés idejéből, a Második Szentély korából, a perzsa uralom, a chásmoneus, a görög és a korai-római hódítók idejéből származó leleteket.

Náchmán Ávigád professzor, az 1970-ben megkezdett ásatások során a Nyugati Dombnak nevezett Felső - Városban — a Templom Hegyével szembeni lejtőn kiásta egy izráeli korszakból származó település maradványait. A leletek azt bizonyítják, hogy Dávid Városa a későbbi királyok uralma idején a nyugati dombra is felkapaszkodott.

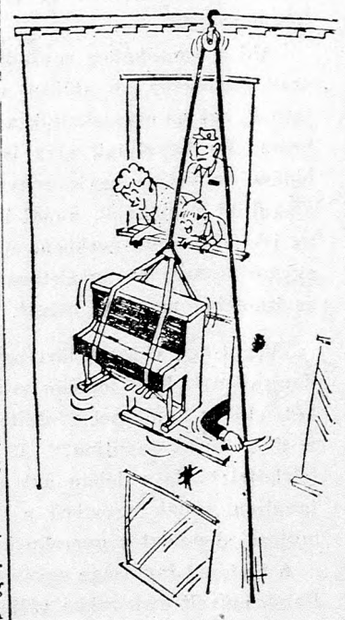

SZÖVEG NÉLKÜL

FELESLEGES KULTURHARC

A Dávid Városával kapcsolatos ásatások körül folyó mesterséges — és teljesen felesleges — közéleti vihar még nem fejeződött be, sőt talán túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a kezdeti stádiumban van. A jelenlegi politikai adottságok, melyeket az egymás ellen küzdő vallási csoportok igyekeznek a saját céljaikra felhasználni, rendkívül nehéz megjósolni, hová jutnak el az események.

Nekünk úgy tűnik, hogy egy sajnálatos kultúrharc keletkezésének vagyunk tanúi, amelyben az egyik csoport a vallás nevében, a másik pedig a tudomány védelmében száll síkra. — Mint minden háborúnak, ennek az összecsapásnak is csak vesztesei lehetnek. Ezért ajánlatos volna, ha az illetékesek összefognának és együttes erővel küzdenének a nagy multú zsidó nép kézzelfogható fényes multjának feltárására.

A szépség titkai

Köztudomású, mert aranyigazság, hogy 20 éves korban a szépség isteni ajándék, 30 éves korban önfegyelem kérdése, de a negyedik X-től kezdve, már munka. Egyre több munka.

A szépségápolás egyidős az emberiség történetével. Ősanyáink is ezer titkát tudták. Gyakran emlegetik a kultúrtörténeti szakkönyvek, hogy a fáraók sírjában talált illatosító anyagok a mai napig megőrizték tiszta illatukat.

A mai modern kozmetika nem egy olyan szert ismer és használ, ami 3000 évvel ezelőtt is közismert volt a nők körében.

Hol kövér, hol sovány

Azt is tudja mindenki, hogy a különböző koroknak megvolt a szépségideálja. Hol a gömbölyded, hol az egész sovány termet volt az ideális.

A XV. században a nőknek harminc tulajdonsággal kellett rendelkezniök. Ime a felsorolás:

Három legyen fehér: a bőr, a fogak és a kezek.
Három fekete: a szemek, a szemöldök és a szemhéjak.
Három piros: az ajak, az orcák és a körmök.
Három hosszú: az alak, a haj és a kezek.
Három rövid: a fogak, a fülek és a lábfej.
Három széles: a mellkas, a homlok, a szemöldök köze.
Három keskeny: a száj, a derék és a boka.
Három kövér: a kar, a comb és a lábikra.
Három kicsi: a keblek, az orr és a fej.
Három finom: az ujjak, a haj és az ajak.

Ez a felsorolás csak részben egyezik a mai szépségideállal.

Érdekes, hogy a híres szépasszonyok nevét megőrizte a kultúrtörténet. Lássunk néhány példát:

Nofretete egyiptomi királynő szépsége — érdekes módon — talán a legmodernebb. Ma is tökéletesen érvényesül — 3000 év távlatából. Korrigált szemöldökét, ívalakú, kissé érzéki száját, intellektuális hatású arcvonásait még meg is irigyelhetik napjaink lányai, asszonyai.

Kékes hajának fénye

Theodóra bizánci császárnő is híres volt a szépségéről. „Kékes hajának fényét aranyló por tette csillogóbbá, szempilláit festék árnyékolta, lábakörmeit rózsaszínre pingálta" — hangzik az egykorú feljegyzés.

Medici Katalin vezette be a szőkére festett haj divatját. Gyönyörű, fehér és telt kebleiről alakjának méltóságteljességéről szólnak az egykorú feljegyzések.

Voltak korok, amikor a férfiak is sokat foglalkoztak saját szépségükkel. Casanova feljegyezte például, hogy mikor felkelt a délutáni pihenőből, fáradt bőrét különleges arcvízzel dörzsölte be, s esküdött erre. Azt mondta, az asszonyok körül elért sikereit részben ennek köszönheti.

Lássunk néhány antik szépítőszert.

A szövetek vérkeringése

Az egyiptomi nők gőzzel tisztították arcbőrük pórusait és javították a szövetek vérellátását.

A középkorban megpárolták az almát, összekeverték uborkalével, megszórták szegfűszeggel, fahéjjal, földieperlével keverték és ez volt a csodaszer. Arcpakolásra használták a nők.

Vagy a pasta Poppeana nevű krémre emlékeztetünk. Babőrleményt kevertek búza-, vagy rozsliszttel, aztán szamártejet és mézet kevertek hozzá. Csodás finomságú lett ettől a bőrük.

Medici Katalin tejben mosakodott mindig, este tojássárgájával kente be a képét.

XV. Lajos korában a friss tejet, a citromlét és a borszeszt keverték össze a nők, ez volt a divatos krém.

Végül egy mai arcpakolás-recept. Vegyünk a gyógyszertárban gyógyiszapot. Keverjük el egy kis mézzel és oldjuk fel vízben. Keverjünk el benne két tojást és egy kis finomított olajat. 10—15 percig hagyjuk az arcunkon, ne tovább, mert nagy a feszítőhatása.

Arthur Hailey

Repülőtér

102.

— Igenis. — Ujabb kattanás hallatszott, ahogy Ordway letette a kagylót.

Tanya befejezte a közleményt; kikapcsolta a mikrofont. Mel hallotta, hogy kint ujabb bejelentést közölnek.

— Figyelem, Mr. Mainwaring; Mr. Mainwaring és társaságának minden tagja legyen szives azonnal jelentkezni a központi bejáratnál.

„Mr. Mainwaring" a rendőrök repülőtéri fedőneve volt. Ha csak egyedül őt szólitották, azt jelentette, hogy a megnevezett hely közelében tartózkodó rendőrre van szükség. A „társaságának minden tagja" az épületben szolgálatot teljesitő valamennyi rendőrt jelentette. A legtöbb repülőtéren hasonló kódrendszereket használnak a rendőrség riasztására, hogy ne keltsék fel a közönség figyelmét.

Ordway tehát nem vesztegette az időt. Azonnal eligazitja az embereit Inez Guerrero ügyében, amint összegyültek a főbejáratnál.

— Hivd fel a főnöködet — mondta Mel Tanyának. — Kérd meg, jöjjön az irodámba, amilyen gyorsan csak tud. Mondd meg neki, hogy fontos. — Majd féligmeddig saját magához intézve szavait, hozzátette: — Azzal kezdjük, hogy idegyüjtünk mindenkit.

Tanya felhivta a főnökét.

— Máris jön — mondta, mikor letette a kagylót. A hangja idegességről árulkodott.

Mel az iroda ajtajához lépett. Becsukta.

— Még mindig nem árultad el — mondta Tanya —, hogy mire jöttél rá.

Mel óvatosan válogatta meg szavait.

— Az embered, Guerrero, az, akinek aktatáskán kivül semmi poggyásza nincs, és akiről azt hiszed, hogy esetleg bombát vitt a Kettes Járat fedélzetére, a felszállás előtti utolsó percekben háromszázezer dolláros életbiztositást kötött. A kedvezményezett fél Inez Guerrero. A férfi észrevehetőleg az utolsó centjeivel fizette ki a kötvényt.

— Uristen! — Tanya elsápadt. — Ó, édes istenem ... ez nem lehet igaz! — suttogta.

6.

Volt idő, — mint ma este is —, mikor Joe Patroni hálás volt azért, hogy a repülés karbantartó ágazatában dolgozik, nem pedig gazdasági vonalon.

Akkor ötlött fel benne ez a gondolat, mikor a három-nullás kifutópálvát eltorlaszoló, megfenekelett Aéreo-Mexican-jet alatt és mellett serényen ásó embereket figyelte.

Patroni szerint a gazdasági vonal — ide sorolta a közönséggel foglalkozó irodák és az adminisztráció teljes személyzetét — felfujható gumiemberekből áll, akik nyügös gyerekek módjára kötekednek egymással. Ugyanakkor meg volt győződve róla, hogy a müszakiak és a karbantartók magatartása felnőtt, érett emberekre vall. A karbantartó emberei — és Joe kész volt bármikor bizonyitani is ezt — még akkor is szoros egyetértésben müködtek, ha konkurrens légitársaságoknál dolgoztak. Megosztották egymással értesüléseiket, tapasztalataikat, sőt ha kellett, a közös boldogulás érdekében még a titkaikat is.

Ahogyan Joe Patron baráti körben néha bevallotta, ennek az együttmüködésnek egyik példája az a rendszeres információcsere volt, melyet az egyes légitársaságok megbeszélései után folytattak a karbantartók.

A menetrend szerinti járatokat müködtető nagy légitársaságokhoz hasonlóan, Patroni munkáltatói is mindennap telefonmegbeszéléseket tartottak. Egy-egy ilyen „eligazitáskor" körbekapcsolták az egész kontinens összes területi központját, bázisát és megállóhelyét. A központ egyik alelnöke vezette eligazitás tulajdonképpen a légitársaság előző napi müködésének kiértékelése, a birálatok és értesülések cseréje volt. A társaság rangidős tagjai szabadon, őszintén beszéltek ilyenkor egymással. Az operativ és a gazdasági részlegek is rendeztek napi eligazitásokat, de Patroni véleménye szerint a legfontosabb megbeszéléseket a karbantartók tartották.

Joe Patroni hetenként ötször vett részt a karbantartók telefon megbeszélésein, melyek során az állomások egyenként tették meg jelentésükat. Ha az előző napon müszaki okokból származó fennakadás történt valahol, felkérték az illetékeseket, hogy adjanak magyarázatot róla. Mentegetőzésre senki nem vesztegette az időt. Ahogy Patroni szokta mondani: „Ha elhülyéskedted a dolgot, mondd meg." A legjelentéktelenebb müszaki hibát vagy balesetet is jelentették azért, hogy a többiek okulhassanak belőle, és elkerüljék a megismétlődését. Hétfőn, a következő eligazitáson, Patroni majd beszámol az Aéreo-Mexican 707-esével kapcsolatos ma esti tapasztalatairól, sikeréről vagy kudarcáról, tehát függetlenül az eredménytől. Sohasem volt mellébeszélés ezeken a mindennapos tanácskozásokon, mert a dörzsölt karbantartók tisztában voltak vele, hogy ugysem tudnák átverni egymást.

Egy-egy ilyen hivatalos megbeszélés után elkezdődtek a nemhivatalosak, rendszerint a felettesek tudta nélkül. Patroni meg a többiek telefonkapcsolatba léptek a konkurrens cégek karbantartó részlegeinél dolgozó cimboráikkal. Összehasonlitották az egyes légitársaságok aznapi eligazitásain elhangzott észrevételeket, kicserélték egymás közt az arra érdemes információkat. Ritka eset volt, hogy eltitkolták az értesüléseiket.

A komolyabb, égetőbb ügyekben — főleg a repülés biztonságát érintőkben — a légitársaságok ugyanigy értesitették egymást, csak nem huszonnégy órás késéssel. Ha például a Delta egyik DC—9-esén repülés közben meghibásodott egy légcsavarszárny, a DC—9-eseket használó Easternt, TWA-t, Continentalt meg a többieket órákon belül értesitették; az információ nyomán elejét vehettek hasonló hibáknak a többi repülőgépen. Később elküldték a müszaki jelentést is, a szétreszelt motorról készült fényképekkel együtt. Ha más légitársaságok munkavezetői és szerelői ugy kivánták, akár személyesen is megvizsgálhatták a hibás vagy megrongált motort.

Mindazok, akik Patronihoz hasonlóan ebben a légkörben dolgoztak, előszeretettel mutatták rá, hogy a konkurrens légitársaságok adminisztrativ részlegei közös tanácskozásaikat semleges pályán szokták tartani; a karbantartók viszont nyugodt magabiztossággal látogatták versenytársaik felségterületeit, s a tőlük telhető módon segitettek a másik légitársaság bajba jutott karbantartó részlegén.

Ez történt ma is.

Másfél órája, mióta megkezdték a három-nullás kifutó mellett földbe süppedt jet ujabb kimozditási kisérletével kapcsolatos munkálatokat, a Patronit segitő erők majdnem megkétszereződtek. Patroni az Aéreo-Mexican kezdettől fogva kis létszámu legénységével és saját cége, a TWA néhány emberével kezdte el a munkát, de most már velük együtt ástak a Braniff, a Pan Am, az American és az Eastern földi legénységének a tagjai is. Patroni nehézségeinek hire repülő térszerte gyorsan elterjedt, és a többi karbantartó részleg, kérésre nem is várva, rohant segiteni. Joe Patronit ez jóleső hálával töltötte el.

Az előkészitő munkálatok a rendkivüli segéderők ellenére máris több időt vett igénybe, mint a Patroni által számitott egy óra. A gép első futómüve előtt huzódó árkok ásása és nehéz gerendákkal való kibélelése folyamatosan haladt, de lassan, mert az emberek időnként kénytelenek voltak fedezékbe vonulni, hogy felmelegedjenek. A fedezéket két legénységi busz biztositotta. A buszokba lépő emberek a hóborította reptér felett süvöltő harapós, jeges szélben érzéketlenné vált kezeiket veregették meg az arcukat csipdesték. A buszok és a többi jármü — hóeltakarító gépek, egy tartálykocsi, különféle szervizkocsik és a dübörgő erőgépek — a közeli bekötőpályán gyülekeztek; legtöbbjükön megkülönböztető fények villogtak. A helyszin reflektorfényben uszott, és ugy hatott a környező sötétségben, mint egy hófehéren csillogó fénysziget.

A hatalmas jet első futómüvének kerekeitől huzódó, felfelé emelkedő, hat láb széles ikerárkok legmélyebb pontján sártenger lapult a fehér hóréteg alatt; ez ejtette csapdába a jó utról letért gépet. Most, hogy az árkok alja lejtősen emelkedni kezdett, a sáros latyak egyre vesztett ragacsosságából. Elkezdték egy másik, kevésbé mély árok ásását is, az orrkerék számára. Amint a gép szilárdabb talajra ér, máris szabaddá teszi a három-nullás kifutót, amely fölé most még benyult az egyik szárnya. Ugyanakkor könnyen elkormányozhatják a szomszédos bekötőpálya biztonságos felületére.

Az előkészitő munka befejezéshez közeledett; a folytatás a jet pilótáira lesz bizva, akik még mindig a Boeing 707-es pilótafülkéjében tartózkodtak, magasan a földön dolgozók feje fölött. Azt kell majd eldönteniök, mekkora hajtóerőt használhatnak az előre mozditásához anélkül, hogy orrára állitanák a gépet.

(Folytatjuk)

HETI TELEVIZIÓ-MŰSOR

CSÜTÖRTÖK

17.30: ÉLET A FÖLDÖN — VI. rész: „Földi invázió"
18.32: SEGITŐ BARÁTUNK — A nyugdijas és kutyája elfogják a rablókat
20.00: RÖVID HIREK
20.03: A HÉT MÉRKŐZÉSE
20.50: Müsorismétlés
21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.30: A MEGVÁLASZTOTTAK — VIII. rész: „A versenyfutás vége" — A két nagy párt még az utolsó percben is mindent elkövet, hogy elnyerje a választók kegyét. A tévé-összecspás Begin és Peresz között. A választások napja és az eredmény. Ki nyert és ki vesztett az idei választásokon?
22.30: „A HÉT ÓRA REJTÉLYE" — A krimi film második része: Önkéntes nyomozók segitenek a rendőr parancsnoknak a bünügy kideritésében
23.35: Egy mondat a Szentirásból. — ÉJFÉL ELŐTT — hirösszefoglaló.

ISKOLATÉVÉ

9.00: Nyelvtan
9.30: Zeneóra
10.10: Számtan
10.25: Természetrajz
10.45: Óvódásoknak
11.15: A karmester világa
15.00: Leckeismétlés
16.00: Ifjusági magazin
17.00: Fejtörő játék

PÉNTEK

15.00: „HAIDY A HEGYEK LÁNYA" uj ifjusági sorozat. I. rész: „A faluban"
15.25: A SZOMBAT BEKÖSZÖNTÉSE
17.32: Arab játékfilm
20.00: A SZOMBAT FOGADÁSA
20.15: HANGOS HETI HIRADÓ
21.15: „TEA ÉS SZIMPÁTIA" — Robert Anderson neves regényének filmváltozata, amelynek középpontjában egy érzékeny lelkü fiatalember áll, akit barátai kigunyolnak, de sikerül felülkerekednie problémáin, tanára feleségének segitségével. Főszerepben: Deborah Kerr és John Kerr
23.15: SPORT — A Rómában tartott könnyü-atlétikai versenyek
24.00: Egy mondat a Szentirásból. HIREK

SZOMBAT

18.02: RAJZFILMEK
19.00: FILMDALOK
20.00: A SZOMBAT KIMENETELE — Szovjet olék dal és táncegyüttesének bemutatkozó müsora
20.30: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.00: SPORTHIRADÓ
22.20: DALLAS — „John Ewing III." — Sue-Allan tovább ra is iszik és veszélyezteti sajátmaga és születendő gyermeke életét
23.15: QUINCY — „Csapda"
24.00: Egy mondat a Szentirásból. HIREK.

VASÁRNAP

17.30: SPORT — Helyszini közvetités a római könnyü atlétikai versenyekről
20.00: RÖVID HIREK
20.03: „MÜVÉSZISKOLA" — Arthur Rubinstein zongoramüvész közremüködésével
20.30: „FILMEK, AMELYEKET SZERETTÜNK" — A sorozat utolsó része, levezeti: Dália Mázor
21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.30: „Ami a hirek mögött van" — Aktuális kérdésekről
22.00: LOU GRANT — „Bumeráng
22.50: PÁRBESZÉD — Slomo Nicán iró beszélget fiával, Omri Nicánnal
23.20: SZABBANBUBORÉK — A komikus sorozat ujabb filmje
23.50: Egy mondat a Szentirásból. — ÉJFÉL ELŐTT — hirösszefoglaló.

HÉTFŐ

17.30: „SIROVIZION" — Közremüködik: Moti Giládi, Uzi Chitman, Ofra Cházán, Sula Chén, Jonit Sohám, Slomo Grunich, Chájim Cádok, Suzi Müller, Muci Aliza és Dindi Áviv. Konferál: Dán Káner
18.32: SPORT
20.00: RÖVID HIREK
20.03: EZT OLD MEG — Fejtörő játék: levezeti: Jehuda Bárkán
20.30: „NYOLC ÉS FÉL" — Müvészeti és kulturális magazin
21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.30: „A MÁSODIK ÓRA" — A dokumentummüsor témája ezuttal az ugynevezett „harmadik kor" problémája, vagyis az, hogy hogyan töltse szabadidejét az ember, nyugdijba vonulása után. Az első részben láthatjuk a „Jó és hüséges szolgáló" cimü filmet, majd ezt tévé-vita követi
23.10: RÖVID FILM — Dávid Kedem „Most mosolyogjunk" cimü filmje Liron Nirgád, Simon Ben Ári és Rita Sukrun részvételével
23.35: Egy mondat a Szentirásból. — ÉJFÉL ELŐTT — hirösszefoglaló.

KEDD

17.30: TARKA MÜSOR GYEREKEKNEK
18.00: GYORSABBAN, MAGASABBRA, ERŐSEBBEN — Sportmüsor az ifjuságnak
18.32: RAJZFILMEK
18.45: UJITÁSOK ÉS TALÁLMÁNYOK
19.00: A családnak
20.00: RÖVID HIREK
20.03: MORÁSÁ — Egy fiatal amerikai család története amely a Jordán völgyében lévő Mecholá faluban telepedett le
20.30: KOL-BO-TEK
21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.30: DOKUMENTUMFILM az izráeli divat fejlődéséről
22.00: EUROPA ÉNEKEL — A norvégiai Mosjöen városkában évről-évre hatalmas vásárt tartanak, amelynek keretében az idén vendégül látták az Eurovision énekeseit, illetve együtteseit. Az izráeli tévé két részben közvetiti a müsort
23.00: „EGY KATONA TÖRTÉNETE" (IV. rész)
23.45: Egy mondat a Szentirásból. — ÉJFÉL ELŐTT — hirösszefoglaló.

SZERDA

17.30: KÖRHINTA
18.00: RAJZFILMEK
18.32: JOE ÉS CSALÁDJA — „A szobafestőnő"
20.00: RÖVID HIREK
20.03: A SZERELEM HAJÓJA
20.53: KIRÁNDULÁSI TANÁCSADÁS
21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN
21.30: MOKÉD
22.00: „RIO CONCHOS" — Western film, amely az amerikai polgárháboru idején játszódik s három barátról szól, akik elrejtett fegyvert keresnek. — Főszereplők: Richard Boone, Stuart Whitman és Tony Franciosa
23.55: Egy mondat a Szentirásból. — ÉJFÉL ELŐTT — hirösszefoglaló.

RÁDIÓ

1981. szept. 3, csütörtök
5741. elul 4.

I. MÜSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Kamarazene, 13.00: Könnyü és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.25: A heti Szidra, 16.05: Zongoraszámok, 16.40: Katedra, 17.10: Hálachikus kérdések, 17.35: Oléknak, — 20.10: A jeruzsálemi Szimfonikus zenekar felvételeiből, 23.00: Hangjáték, 0.10: Kórusdalok, — 1.10: Hátikvá.

II. MÜSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, — 12.05: Helyek és emberek, 12.30: Héber dalok, 14.10: Szórakoztató müsor, 16.10: Kérdés-felelet, — 17.10: A gyáripar problémái, — 18.07: Az idős ember világa, — 19.45: Sport, 20.10: Párbeszéd, 21.05: Cházánut, 22.05: Kivánság müsor, 23.05: Egymás között, — 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Éppen most, 11.05: Mint egykor, 12.05: Izráeli nyár, — 14.05: Kettőtől — négyig, 16.05: Délután négykor, 17.50: Sport, — 18.05: Közgazdaság, 19.05: Héber slágerparádé, 22.05: Klasszikus számok, 23.05: A katonai bőrtönben, 0.05: Éjjeli madarak, — 2.05: Tarka müsor reggel 6 óráig.

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

1981 szeptember 1-től

1 havi előfizetés az ÚJ KELETRE

112.50 sekel

értéktöbbletadóval

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget ezen az áron fizessék be a hónap elején.

A kiadóhivatal

HITACHDUT

OLÉJ HUNGÁRIA

TEL-AVIV

FELKÉPES A TEL-AVIV ÉS KÖRNYÉKE MAGYARAJKÚ JISUVJÁHOZ

Ros Hásána ünnepe közeledtével ezúton felkérjük a jószivű adakozókat, t. tagjainkat és aktivistáinkat, hogy ez idei új évi gyüjtőakcióink felkarolásával segitsék munkánkat, hogy a hozzánk forduló rászorulók ünnepi kiadásaihoz hozzájáruljunk.

Mindazok akik részt kivánnak venni fenti segélyakciónkban, — szíveskedjenek adományaikat naponta d. e. 9—12-ig (péntek kivételével) a HOH, Hájárkon 61 szám alatti irodájába eljuttatni. Postai címünk: HOH. P. O. B. 26033 Tel-Aviv. (Mikud-szám: 61260).

A magyarajkú jisuv minden egyes tagjának békés, boldog új évet kiván, előre is hálás köszönettel:

A tel-avivi HOH Szociális- és Hölgybizottsága
és
a sznif elnöksége.

מר קרייסקי, אתה מגזים!

דברי הקנצלר האוסטרי, מר ברונו קרייסקי, שהושמעו באזני עתונאים מכל העולם, מוכיחים שוב, שהמדינאי היהודי, שפנה, מעשית, עורף לדתו ולעמו, או לפחות הפך למתבולל מובהק, מנסה להיות „יותר נוצרי מהאפיפיור". מר קרייסקי מותח ביקורת על ישראל בצורה חריפה וקיצונית יותר מכל מדינאי לא־יהודי אחר. הוא אכן התבולל לחלוטין בקרב „העם המארח", אף כי אין הוא מסתיר את מוצאו היהודי, לפחות כי־אשר מפנים אליו שאלה ישירה בנושא זה, ואולם, מיוזמתו אין הוא מזכיר את הדבר לעולם.

המתנצרים והמתבוללים למיניהם הין מאז ומתמיד, בכל הדורות, אויביה הקיצוניים ביותר של היהדות. יש לכך, כמובן, סיבות פסיכולוגיות מובנות: הם רוצים להפגין ב־פני הסביבה את היותם „בלתי משוחדים" כלפי היהדות. בשלבים מסויימים של הר־קריירה המדינית שלו הין — להבדיל — גם לד"ר קיסינג'ר נטיות כאלו.

ברונו קרייסקי אינו נותן, שהעובדות יש־פיעו על הקו שלו, כאשר אין הן תואמות את האינטרסים שלו או את השקפותיו. הוא ממשיך לדבוק, למשל, בגירסה חסרת־היסוד, שתוקפי בית־הכנסת בווינה אינם חברי א־ש"ף, אף כי הללו כבר הודו בכך בפני חוקריהם. האבסורד שבמדיניותו ובעמדתו של קרייסקי מוכח אפילו בדברי יו"ר מפל־גת העבודה, שמעון פרס, חברו של הקנצלר להנהגת האינטרנציונאל הסוציאליסטי. גם שמעון פרס מצא לנכון למתוח בקורת קשה על התנהגותו של קרייסקי ועל דבריו.

העם היהודי מקיא מתוכו אנשים מסוגו של ראש ממשלת אוסטריה.

★

PÁPÁBB A PÁPÁNÁL...

Bruno Kreisky osztrák kancellár tegnapelőtt elhangzott szavai ismételten bebizonyították, hogy a gyakorlatilag hitehagyott, vagy legalábbis erősen asszimiláns zsidó politikus „pápább akar lenni a pápánál". Bruno Kreisky erélyesebben és szélsőségesebben bírálja Izráelt, mint bármely más, nemzsidó politikus tenné az ő helyében. Teljesen beolvadt a gazdanépbe, noha nem titkolja el zsidó származását, ha errenézve egyenes kérdést intéznek hozzá. Saját kezdeményezéséből azonban igyekszik nem emliteni azt.

A renegátok, a hitehagyottak voltak a történelem évszázadai folyamán mindig a zsidóság legádázabb ellenségei. Ennek természetesen pszichológiai oka van; meg akarják mutatni a környezetnek, hogy nincs bennük elfogultság a zsidóság irányába. Pályafutásának bizonyos stádiumában — lehávdil — dr. Kissinger is hajlamos volt időnként az ilyes mire.

Bruno Kreisky nem hagyja magát befolyásolni a tények által, ha azok nem állnak összhangban érdekeivel, vonalvezetésével. Továbbra is hajtogatja, teljesen alaptalanul, hogy a bécsi zsinagóga merénylői nem a PFSz tagjai, noha ezek már bevallották ezt a tényt. Kreisky vonalvezetésének és álláspontjának abszurd voltát az is ékesszólóan bizonyitja, hogy Simon Peresz, aki vele együtt a Szocialista Internácinálé vezető személyiségei közé tartozik, szintén sulyos birálatot gyakorolt felette.

ÚJ KELET

67770 Tel-Aviv, Hárákevet 52

FÜGGETLEN NAPILAP

Telefon: 330011

●

Főszerkesztő:

S. HIMMELFARB

●

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Barátságos légkörben folyt le Mitterrand és Rozén nagykövet találkozója

„Izráelnek nem kell tartania pálfordulástól Franciaország hozzáállásában" — Az audencia másfél órát tartott

„Várni kell néhány napig, amig kiderül, vajon feloldódott-e a feszültség Izráel és Franciaország kapcsolataiban" — mondotta tegnap Párizsban egy magasrangu diplomáciai hirforrás, rövidd azután, hogy befejeződött Francois Mitterrand államelnök és Méir Rozén izráeli nagykövet majdnem másfél órás megbeszélése.

Mitterrand négyszemközt tárgyalt a franciául kitűnően beszélő izráeli diplomatával, aki a megbeszélés befejeztével igen megelégedett arckifejezéssel lépett ki az Elysée-palota kapuján, de nem volt hajlandó többet mondani, mint hogy „a megbeszélés igen jó és barátságos légkörben folyt le".

Mitterrand különleges zsidó tanácsadója, Jacques Attaly, kikísérte Rozént az elnöki palota külső kapujáig, ahol azt mondotta, hogy a beszélgetés „meleghangú" volt.

Különböző jelekből arra következtetnek Párizsban, hogy az elnök megnyugtatta Izráelt, miszerint nem kell tartani attól, hogy pálfordulás áll be a francia politikai vonalvezetésben, miután Claude Cheysson külügyminiszter Beirutban találkozott Árafáttal. Rozén ezzel kapcsolatban Izráel sajnálkozását fejezte ki az elnök előtt, de nem volt szó tiltakozásról.

Diplomáciai hírforrás szerint rövidesen sor kerül Cheysson külügyminiszter izráeli látogatására. A külügyminiszter holnap, pénteken fogadja a nagykövetet hivatalában, hogy megállapodjanak a látogatás időpontját illetően. Cheysson, mint emlékezetes, azt mondotta Damaszkuszban, hogy „igen rövid időn belül" Izráelbe látogat.

A franciák érdekelve vannak abban, hogy a látogatásra még e hónapban, Mitterrand elnök szeptember 26-ra tervezett szaudiai útja előtt sor kerüljön. Francia hírforrások azt mondották, hogy az elnök „a megfelelő időpontban" Izráelbe is ellátogat.

Az Elysée-palota köreiben „szokványosnak" minősítették a találkozást Rozén nagykövettel, annak ellenére, hogy az a rendesnél jóval hosszabb ideig tartott. A külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy nincs semmilyen válság Izráel és Franciaország kapcsolataiban, és hozzáfűzte, hogy egyelőre nincs szó Árafát párizsi látogatásáról.

Rozén nagykövet Izráel aggodalmát fejezte ki Cheysson külügyminiszter nyilatkozatai felett, különösképpen ami a camp-davidi folyamat felett gyakorolt bírálatot, valamint a PFSz és az antináci francia földalatti mozgalom közötti összehasonlítást illeti. A francia szóvivő szerint a külügyminiszter nem javasolta Árafátnak, hogy ismerje el Izráelt, „mert nem ez volt a találkozó célja". Az arab vezetők pesszimisztikus véleményének meghallgatása után Cheysson miniszter azzal a benyomással tért haza, hogy „a közel-keleti helyzet igen súlyos".

Cheysson azt is megállapította, hogy az arab államok viszályban állanak egymással és mindegyiknek más-más programja van. A közeli napokban referálni készül európai kollegáinak közel-keleti megbeszéléseiről, s különösképpen az Árafáttal való találkozóról.

Politikai megfigyelők szerint világos, hogy nem változtak meg a Franciaország és Izráel közötti felfogás-különbségek, de az is világos, hogy Mitterrand fenn akarja tartani közel-keleti egyensúly-politikáját, a rá nehezedő különféle nyomások dacára.

Az amerikai Wall Street Journal című közgazdasági lapnak adott interjúban Cheysson azt mondotta, hogy a közel-keleti rendezésre irányuló erőfeszítések siker-kilátásai igen csekélyek.

Cheysson hozzáfűzte, hogy az Izráellel való kapcsolatok feljavulása ellenére nem hiszi, hogy Franciaország központi szerepet vállalhatna a közelkelei békefolyamatban.

RICHARD NIXON, AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK VOLT ELNÖKE:

«Az egész világ büszke a zsidó népre!»

Richard Nixon, az Egyesült Államok volt elnöke a hét első napjait Bécsben töltötte és a helyszinen szerzett információkat, a szombati merénylet részleteiről, amelyet arab terroristák követtek el a zsidó nagytemplom ellen.

Kedd este a „Stadtkrug" étteremben volt a bucsuvacsora Nixon tiszteletére, amelynek során a volt elnök pohárköszöntőt mondott és kijelentette Zeév Benczurnak, a Bét Hátfucot magyar zsidó emlékbizottság bécsi főtitkárának:

— Bécsi tapasztalataim csak megerősitettek eddigi hitemben, hogy nagy nép a zsidó nép. Az egész világ büszke lehet a zsidó népre.

Sáron érvénytelenitette Támári dandártábornok kinevezését

A hadügyminiszter megszegte két elődje igéretét — Uj vezénylő tábornok az északi körzetben

Ariel Sáron hadügyminiszter a héten elvetette a vezérkari főnök javaslatát, hogy Dov Támári dandártábornokot nevezzék ki a vezérkar kiképzési osztályának élére és egyuttal tábornoki rangra emeljék. Ehelyett Sáron Uri Szimchoni dandártábornokot nevezte ki erre a posztra.

Sáron két elődje a hadügyminiszteri székben, Ézer Weizman, majd utána Menáchem Begin tett határozott igéretet Támérinak, hogy kinevezik a kiképzési osztály parancsnokává és tábornoki rangra léptetik elő. Támári jelenleg a vezérkari törzstisztek iskolájának parancsnoka. Sáron hétfőn magához kérette és közölte vele, hogy nem lépteti elő, hanem két lehetőség között választhat: vagy megmarad jelenlegi feladatkörében, vagy egy évig külföldi kiképzésre utazhat.

A hir tegnapelőtt nem érkezett el az egyik reggeli lap szerkesztőségéhez, s ez kész tényként közölte a kinevezést. A lap hirét átvette a hadsereg rádiója is és ennek nyomán Támári számos telefon-gratulációt kapott.

Dov Támári dandártábornok, aki komoly katonai multra tekint vissza, a jom-kipuri háboruban Ávrahám Ádán tábornoknak, Sáron ádáz ellenfelének a helyettese volt.

● Jicchák Návon államelnök a héten három új járásbírót nevezett ki Dália Kugel, Mordecháj Glaser és Uri Goren ügyvédek személyében. A három új bíró avatási szertartásán, az államelnök rezidenciáján, jelen volt Mose Niszim igazságügyminiszter is.

A vezérkarban a héten több új kinevezés lépett életbe. Az északi körzet parancsnoka Ámir Drori tábornok lett. Ávigdor (János) Ben Gál tábornok helyett, akinek lejárt megbizatási ideje.

Drori tábornok mostanáig a hadsereg oktatási osztályának vezetője volt. Helyét Uri Szimchoni tábornok foglalja el.

Ben Gál tábornok, családjával együtt, egyéves egyetemi tanulmányi időre az Egyesült Államokba megy.

Ámir Drori tábornok, aki három évig állt a vezérkar oktatási osztályának élén, a multban már szolgált az északi körzetben. A jom-kipuri háboru alatt a Golání alakulat parancsnoka volt.

Ámosz Járon tábornokot a gyalogsági erők és az ejtőernyősök parancsnokává nevezték ki, Mátán Vilnai tábornok helyébe, aki más, magas megbizatást kap.

A NAGYVILÁGBÓL

VÉGRE EGY MEGOLDÁS

Az UNO képviselői Párizsban megvitatják a „kevésbé fejlett országok" problémáit. Azokról a szegény államokról van szó, ahol az egy főre eső évi jövedelem nem haladja meg a 100 dollárt. Az ilyen országokat eddig „gyengén fejlett"-eknek nevezték, de a szerencsétlenek tiltakoztak, mert megalázónak tekintették ezt a meghatározást. Ekkor elnevezték őket „fejlődésben levő" országoknak, ami jobban hangzik, igaz, de nem felel meg a valóságnak, tulzottan optimistának bizonyult. Ezért találták ki az uj megfogalmazást, a „kevésbé fejlett országok" elnevezést, amit az érintettek nagy lelkesedéssel fogadtak.

Egy ilyen ország lakosáról tehát a jövőben nem azt mondjuk majd, hogy éhenhalt, hanem azt, hogy „kevésbé jóltáplált". Szóbelileg tehát a probléma megoldódott.

RENDNEK KELL LENNI!

Peking. — A kínai kormányzat újabb lépést tett a lakosságszaporodás megakadályozására. Eddig csak javasolták az asszonyoknak az óvszerek használatát, most bőrtönnel fenyegetik azokat, akik „törvénytelenül" eltávolítják a fogamzást megakadályozó gyűrűt. Az ilyen cselekedetet „a családtervezés elleni szabotázsnak" minősítik és szabadságvesztéssel büntetik. Egy pekingi lap, amely közzétette az igazságügyi minisztérium erre vonatkozó körlevelét, egyben közli, hogy a törvényszék 2 és 4 évi börtönbüntetéssel sújtott két orvost, akik eltávolítottak egy fogamzásgátló gyűrűt és a páciens meghalt. Kiderült, hogy hat hónap alatt a két orvos 46 ilyen műveletet végzett el. 1980-ban a lap szerint, egyetlen tartományban közel tízezer ilyen műveletre került sor. Kiderül a cikkből az is, hogy az ország egyes vidékein kényszerítik sterilizációra, illetve elvetélésre a lakosokat. Minden helységnek előre meghatározzák az évi születési kvótáját és a házaspároknak engedélyt kell kérniük, ha gyermeket akarnak nemzeni.

VÉSZCSENGŐ

Salisbury. — Mugabe rhodéziai miniszterelnök figyelmeztette két elődjét, Jan Smithet és Muzoreva érseket, hogy „szigorú büntetésben részesülnek, ha nem hagynak fel felforgató tevékenységükkel" A gerillák hajdani vezérét Nkomot, aki jelenleg tárca nélküli miniszter Mugabe kormányában „rémhírek rosszakaratú terjesztésével" vádolta azzal kapcsolatban, hogy a kormány egy északkoreai katonai szakértők által kiképzett katonai egységet létesített. A fehér Jan Smith és a színesbőrű Nkomo egyaránt úgy vélik, hogy az új egység létesítése az egypártrendszer, vagyis a diktatúra bevezetésének előkészületeihez tartozik.

KARRIER

Bonn. — Hetvenhét éves korában meghalt Paul Mathias Padua német festőművész, aki a hitleri rendszer idején alapozta meg karrierjét. „A Führer beszél" című festményén egy német család átszellemülten, áhitattal hallgatja a vezért, a „Léda és a hattyú" cím mű alkotását pedig a Führer megvásárolta és kifüggesztette dolgozószobájában. A háború után a német galériák egy ideig bojkottálták a festőt, rövidesen azonban számos híres személyiség ült modellt neki, köztük Makarios ciprusi érsek, Káráján, a világhírű karnagy és Franz Joseph Strauss, a nyugatnémet ellenzék vezére. A lapok, amelyek azelőtt „jelentéktelen mesterembernek" titulálták „a jelenkor legnagyobb német portréfestőjének" nevezik.

KÖPENYEGET FORDITOTT

London. — Reginald Brady (42) angol szakszervezeti vezető pálfordulása nagy feltűnést keltett. A Times Newspapers részvénytársaság beválasztotta az igazgatótanácsba. Az a feladata, hogy kapcsolatot teremtsen az iparral, különösen a hirdetések terén. Brady kapcsolatai a tőkével eddig egyoldalúak voltak: annál a lapnál szervezett sikeres sztrájkot, amelynek a kiadóvállalatában most igazgatóként működik. A konkurrens Daily Telegraph ironikusan számol be az ügyről és közli, hogy Brady évi 480 ezer izráeli sekelnek megfelelő évi fizetést kap, mert átállt az ellenség táborába.

MÉZESHETEK

Párizs. — A Le Point című lap közvéleménykutatást rendezett, amelyből kiderült, hogy a franciák 45 százaléka elismeréssel nyilatkozik Mitterrand politikájáról és csak 30 százaléka veti el határozottan az új államfő politikai vonalát. Érdekes, hogy Mauroy miniszterelnök nagyobb népszerűségnek örvend, őt a megkérdezettek 47 százaléka helyesli és csak 25 százaléka nem ért vele egyet. A közvéleménykutatás Mitterrand rendszerének első száz napi tevékenységére vonatkozik. A franciák 21 százaléka úgy véli, hogy a kormány túl messzire megy a reformok terén, 33 százalék kevesli a változásokat és csak 24 százalék tekinti kielégítőnek az új irányzatot.

NEM ADTÁK FEL

Madrid. — Több spanyol lap közli a februári puccskísérlet egyik vezérének Milans del Bosch tábornoknak a levelét, amelyet Gutierrez Mellado tábornokhoz intézett, aki februárig a kormány alelnöke volt és jelentős szerepet játszott a demokratizálási folyamatban. Del Bosch, aki börtönben várja tárgyalását, egyebek között ezt írja: „Nem vagyok hajlandó erkölcsi kioktatást elfogadni olyan embertől, mint te, aki egyetlen egyszer életében kényszerült küzdelemre, de ezt nem csapatai élén vívta meg, hanem kémek útján, orvgyilkosként." Előzőleg Mellado kijelentette, hogy mélységesen elítéli del Bosch tábornok magatartását, aki a puccs idején kivezényelte a tankokat a felkelők támogatására és akit azzal vádolt, hogy megszegte a katonai etikát. A politikai megfigyelők úgy vélik, hogy a levél jeladás a volt puccsisták hívei felé, egy országos kampány megindítására a tárgyalás megkezdése előtt.